

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 26 lipca 2023 r.

Pozycja 217

POSTANOWIENIE z dnia 31 maja 2023 r. Sygn. akt Ts 15/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej F.P. w sprawie zgodności:

- 1) art. 85 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz. 124, ze zm.), z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 oraz art. 42 ust. 2 zdanie 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) § 13 ust. 1 i 3 uchwały nr 55/2011 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 19 listopada 2011 r. – Regulamin odbywania aplikacji adwokackiej, z art. 22 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 19 stycznia 2022 r. (data nadania) F.P. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Orzeczeniem z 9 lipca 2021 r. Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w K. „wymierzył skarżącemu upomnienie oraz obciążył go obowiązkiem poniesienia kosztów postępowania dyscyplinarnego w kwocie 500 zł”. W uzasadnieniu wskazał że skarżący, będący aplikantem adwokackim, nie dokonał w terminie, tj. do 31 stycznia 2020 r., opłaty za szkolenie za I rok aplikacji oraz bez wymaganej zgody Dziekana ORA w K. prowadzi działalność gospodarczą. Podkreślił również, że skarżący finalnie uiścił opłatę za szkolenie oraz złożył pisemny wniosek do Dziekana ORA w K. o wyrażenie zgody na prowadzenie działalności gospodarczej. Wskazując na brak uporczywego i rażącego naruszenia obowiązujących regulacji stwierdził, że nie ma potrzeby wyciągania wobec skarżącego dalej idących konsekwencji dyscyplinarnych i uznał za wystarczające udzielenie mu upomnienia dziekańskiego.

Od powyższego orzeczenia skarżący wniósł odwołanie, które Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w K. postanowieniem z 17 listopada 2021 r. (sygn. akt [...]) pozostawił bez rozpoznania. Zostało ono bowiem złożone po upływie 7-dniowego terminu, jaki wynika z art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz. 124, ze zm.).

Zdaniem skarżącego w jego sprawie doszło do naruszenia prawa do sądowej kontroli (kontroli sądu państwowego) orzeczenia dyscyplinarnego organu pozasądowego, prawa do obrony przed sądem państwowym przed naruszeniem prawa ze strony organów adwokatury, a także naruszenia wolności (swobody) prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług prawnych przez aplikanta adwokackiego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

2. W ocenie Trybunału skarga spełnia przesłanki przekazania jej do kontroli merytorycznej.

2.1. Skarga została sporządzona przez radcę prawnego, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo.

2.2. Przysługująca skarżącemu droga prawna została wyczerpana, ponieważ od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w K. z 17 listopada 2021 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia.

2.3. Skarżący dochował trzymiesięcznego terminu wniesienia skargi konstytucyjnej zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż wskazane powyżej rozstrzygnięcie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w K. wraz z uzasadnieniem zostało doręczone skarżącemu 5 stycznia 2022 r., natomiast skarga została wniesiona do Trybunału 19 stycznia 2022 r. (data nadania).

2.4. Określony został przedmiot kontroli, tj. art. 85 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124, ze zm.) oraz § 13 ust. 1 i 3 uchwały nr 55/2011 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 19 listopada 2011 r. – Regulamin odbywania aplikacji adwokackiej.

2.5. Zdaniem skarżącego, w obszarze zawodowej odpowiedzialności dyscyplinarnej został on całkowicie pozbawiony prawa do obrony przed sądem państwowym oraz sądowych środków ochrony przed bezprawnymi działaniami organów adwokatury, ingerującymi w reputację zawodową prawnika oraz wolność prowadzenia przez niego działalności gospodarczej. Wskazał również, że wymóg uzyskania zgody patrona i dziekana właściwej okręgowej rady adwokackiej, w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez aplikanta adwokackiego w charakterze doradcy prawnego, stanowi niekonstytucyjne ograniczenie wolności działalności gospodarczej. Zostało ono bowiem wprowadzone nie w drodze ustawy, ale uchwałą organu samorządu zawodowego, co stanowi naruszenie warunków ograniczenia wolności gospodarczej określonych w art. 22 Konstytucji.

3. W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowane przez skarżącego zarzuty nie są oczywiście bezzasadne, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.